Ramazan Ayı
Gönderen Kadir Hatipoglu - Temmuz 03 2013 18:59:23

RAMAZAN AYI[1]   Manevi güzelliklerle dolu olan Ramazan ayı müminler için bir rahmet ve mağfiret mevsimidir. Bu kıymetli zaman dilimini ibadet ve iyiliklerle değerlendiren mümin ebedi mutluluğun kapısını açar. Cehennemden kurtuluş beratını alarak zaman ve mekan cennetine doğru yol alır. Bir hadis-i şerifte şöyle buyurulmaktadır: إِذَا دَخَلَ شَهْرُ رَمَضَانَ فُتِّحَتْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ ، وَغُلِّقَتْ أَبْوَابُ جَهَنَّمَ ، وَسُلْسِلَتِ الشَّيَاطِينُ   “Ramazan Ayı gelince, cennet kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır ve şeytanlar zincire vurulurlar”[2]. Bu hadis-i şerif gösteriyor ki; Ramazan ayında iyi işler yapıp kötülüklerden sakınan mümine cennetin kapıları açılır cehennemin kapıları kapanır. Oruç sayesinde nefsine hakim olup şeytana uymadığı için de, şeytanın eli kolu bağlanmış ve etkisiz hale gelmiş olur.   İnsanın yaşadığı her an, onun için sonsuzluğa açılan bir zaman parçası olmaya namzettir. İdrak ettiğimiz bu Ramazan-ı şerifin, bu anı, içinde saklamadığını kim bilebilir!   Ramazan Allah’ın rızasını kazanma kuşağıdır. Ramazanın her öğesi böyle bir kazancı sağlayıcı niteliktedir. Oruçlar, beş vakit namazlar, teravihler, dualar, zikir ve tespihler, iftarlar, sahurlar, fitreler, sadakalar hepsi de birer sevap makinesi gibi işlerler. Uygulayıcılarını ebedi nimet ve mutluluklara eriştirirler.   Ramazanı Dolu Dolu Yaşamaya Ruhen Ve Kalben Niyet Etmek Mümin niyetli bir Ramazan yaşamaya kararlı olmalıdır. Burada oruç tutmak için gerekli olan niyetten söz etmiyoruz. Merkezi Allah rızası olan bir niyeti kast ediyoruz. Hz. Peygamber, إِنَّمَا الأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى “Ameller niyetlere göre değerlendirilir. Herkese niyet ettiği şey vardır” buyurmaktadır[3]. O halde amelin gerçek değeri amel edenin niyetinde gizlidir. Müminin niyeti amelinden hayırlıdır.[4] İnsanlar, niyetlerini her zaman “Allah için olma” ya odaklayabilseler, hesapsız

sevap kazanırlar. Niyet, sahte ile gerçeği birbirinden ayıran mihenktir. İnsanın değeri gönlündeki niyetinde gizlidir. Yani niyet insanın asli değeridir. İnsan, Allah için yaptığı mubah olan işlerden, yani normalde sevabı da günahı da olmayan gündelik meşgalelerden bile sevap alabilir. Örneğin niyeti namaz kılmak olan bir müminin camiye giderken attığı her adım kendisi için sevaptır. Diğer bir ifade ile insan sevaplara ancak iman, arzu ve niyetle sahip olabilir. Niyetle azlar çok, çoklar sonsuz olur. Allah’ın sonsuz nimetlerine karşı amelle değil niyetle şükredilebilir. Belirtmeye çalıştığımız bu şuur, hayatın bütün olgularında ve özellikle Ramazanda bize hakim olmalıdır. Hz Peygamber, “وَمَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ …” “ Niyet ederek ve ecrini Allah’tan bekleyerek Ramazan orucunu tutan kişinin geçmiş günahları affolunur”[5] müjdesini vermektedir. Bu müjde ancak niyet ile gerçekleşir. Oruçlu kimse oruca niyet ettiği gibi bu oruçla Allah’ın rızasını, rahmet ve mağfiretini de dilemelidir. O halde Ramazanda niyetlerimizi sağlam tutmalıyız ki adetlerimiz ibadetlere dönüşsün. Ziyafetlerimiz, ziyaretlerimiz ibadet olsun. Dolayısıyla Allah için almalı, Allah için vermeli, Allah için ikram etmeli, Allah için okumalı, Allah için kılmalı...kısaca her şeyde Allah rızası gözetilmelidir. Mahşerde insanların pişmanlık duyacağı hususlardan birisi de niyetsiz yaşamak olacaktır. Bütün bir hayatı ibadete çevirmek mümkün iken bu fırsatı kaçırmak büyük bir zarardır. Allah’ın emir ve yasaklarını yerine getiremeyişimizin arasında en kolay hayırları bile kaçırışımıza yanacağız, keşke diyeceğiz. Öyleyse bu duruma düşmemek için şimdiden dünya hayatımızı hakkıyla değerlendirmeye çalışalım. Bilgiyi İmanlaştırmak Bilgi başka, iman başka, bilgiyi imanlaştırmak ise bambaşkadır. Doğru bilgilere inanmamız gerekir. Çok bilmek, çok okumak kâmil bir iman için yeterli bir alt yapı değildir. Esas olan kişinin bildiklerine inanmasıdır. İnsan bilgisi ölçüsünde değil, inancı ölçüsünde amel yapar.   İnsan bildiklerini değil, inandıklarını yaşar. Diğer bir ifadeyle kafasındakini değil, kalbindekini yapar. Bizler kafamızdaki dini bilgileri kalbimize indirebilirsek, ancak o zaman onları yaşayabiliriz. İşte bilginin imanlaşması bu demektir. Bu gün salt bilgiden ziyade kuvvetli imana ihtiyacımız vardır. Şeytanların zincire vurulduğu Ramazan Ayında her mümin sahip olduğu İslamî ve doğru bilgileri kalbine indirip onları hayata geçirmelidir. Ramazanlar bunun için önemli fırsatlardır. Ramazan Ayı Kur’an Ayıdır. Rahmet ve mağfiret ayı olan Ramazana “Kur’an ayı” da denilmektedir. Çünkü Allah’ın insanlığa son mesaj olarak gönderdiği Kur’an-ı Kerim Hz Peygambere bu ayda inmeye başlamıştır. Konuyla ilgili olarak Kur’an-ı Kerim’de şöyle bildirilmektedir: شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِيَ

أُنزِلَ
فِيهِ
الْقُرْآنُ
هُدًى
لِّلنَّاسِ
وَبَيِّنَات&#16
13; مِّنَ
الْهُدَى
وَالْفُرْقَ&#15
75;نِ فَمَن
شَهِدَ
مِنكُمُ
الشَّهْرَ
فَلْيَصُمْه&#16
15; وَمَن كَانَ
مَرِيضًا
أَوْ عَلَى
سَفَرٍ
فَعِدَّةٌ
مِّنْ
أَيَّامٍ
أُخَرَ
يُرِيدُ
اللّهُ
بِكُمُ
الْيُسْرَ
وَلاَ
يُرِيدُ
بِكُمُ
الْعُسْرَ
 وَلِتُكْمِ
4;ُواْ
الْعِدَّةَ
وَلِتُكَبِّ&#15
85;ُواْ اللّهَ
عَلَى مَا
هَدَاكُمْ
وَلَعَلَّكُ&#16
05;ْ
تَشْكُرُونَ
  “(O sayılı günler), insanlar için bir hidayet rehberi, doğru yolun ve hak ile batılı birbirinden ayırmanın apaçık delilleri olarak Kur’an kendisinde indirildiği Ramazan ayıdır...” (Bakara, 2/185). Vahiy Meleği Cebrail(a.s), her yıl Ramazan ayında Sevgili Peygamberimizle buluşur, karşılıklı olarak birbirlerine Kur’an okurlardı. Ramazanda camilerimizde ve evlerimizde okunan mukabele ve Kur’an hatimleri Cebrail ile Peygamberimiz arasında yapılan mukabele uygulamasının bir devamıdır. Ramazan Gecelerinin İhyası Ve Teravih Namazı Ramazan ayı, Allah’ın kullarına lütfettiği çok mübarek bir aydır. Fakat asıl olan bu kıymetli zaman dilimini gereği gibi ihya etmektir.

Ramazan gecelerinin ihyasıyla ilgili olarak rivayet edilen şu hadis-i şerif dikkat çekicidir: مَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ “Kim Ramazan ayının faziletine inanarak ve karşılığını Allah’tan bekleyerek, Ramazanı ibadetle ihya ederse, geçmiş günahları bağışlanır”[6]. Hz. Aişe, Hz.Ali, Hz. Zeynep ve Ebû Hureyre gibi sahabe, Hz.Peygamber’in Ramazan gecelerini ibadetle geçirdiğini özellikle son on gününe çok önem verdiğini bildirmektedirler. Görüldüğü gibi Ramazan gecelerini ihya etmek, son derece önemlidir.Ancak gecenin ihyasından maksat; sadece teravih namazı kılmak değildir. Başka hayırlı ve güzel ameller de yapılmalıdır. Kur’an okumak, zikir ve tefekkürle meşgul olmak, Hz. Peygamberin hayatını okumak, ilimle meşgul olmak… Ramazan gecelerinde yapılması gereken işlerden olmalıdır. Oruç tutan kişinin, Ramazan gecelerini, gündüzleri tuttuğu orucun sevabını yok edici davranışlardan uzak olarak geçirmesi de, ihya anlamı taşımaktadır. Bu itibarla insan, Ramazanda her bakımdan kendini hesaba çekmeli, kazandığı güzellikleri korumalı, işlediği günahlardan dolayı da tevbe etmelidir. Deyim yerinde ise yeniden doğmak için Ramazanı bir fırsat bilmelidir. Belirttiğimiz gibi Ramazan gecelerinin ihyasında en verimli ibadet teravih namazıdır. Hz. Peygamber bu namazı kılmış ve ashabına da kılmalarını tavsiye etmiştir. Hz. Ömer döneminden sonra ise teravih namazı İslam’ın bir şiarı haline gelmiş ve Müslümanlar bunu devamlı kılmışlardır. Bu sebeple, mümkün olduğu kadar teravih namazını camide ve cemaatle eda ederek Ramazan gecelerini değerlendirme gayreti içinde olmalıyız. Teravih namazını kılarken de diğer namazlarda olduğu gibi usul ve erkanına riayet ederek acele etmeden kılmalıyız. Burada bir hususu belirtmek istiyorum. Bazı kişiler, teravih namazını kılıp kahvehanelere koşmakta, sabahlara kadar buralarda boş vakit geçirmektedirler. Bu ise son derece yanlış olup ibadet ve tatla, aile yuvalarında huzur ve saadet içerisinde geçirilmesi gereken an ve saatlerin heba edilmesinden, boşa harcanmasından başka bir şey değildir. Ramazan Ve Kadir Gecesi Ramazan günlerinin en önemli olayı Kadir Gecesi olduğu için onun hakkında biraz bilgi vermek istiyorum. Kadir Gecesi, gecelerin en feyizlisi ve bereketlisidir. Bu gece çok şerefli ve müstesnâ bir gecedir. Kur'an-ı Kerim'de müstakil bir sûre ile şerefi yükseltilmiş, Kur’an’ın 97. sûresi olan “Kadir sûresi” buna tahsis edilmiştir. Bu sûrede gece ile ilgili olarak şöyle buyurulur: اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ فى لَيْلَةِ الْقَدْرِ () وَمَا اَدْريكَ مَالَيْلَةُ الْقَدْرِ () لَيْلَةُ

الْقَدْرِ
خَيْرٌ مِنْ
اَلْفِ
شَهْرٍ ()
تَنَزَّلُ
الْمَلئِكَة&#16
15; وَالرُّوحُ
فيهَا
بِاِذْنِ
رَبِّهِمْ
مِنْ كُلِّ
اَمْرٍ ()
سَلَامٌ
هِىَ حَتّى
مَطْلَعِ
الْفَجْرِ () “
Doğrusu biz Kur'an-ı Kadir gecesinde indirmişizdir. Kadir Gecesi'nin ne olduğunu bilir misin? Kadir Gecesi bin aydan daha hayırlıdır, melekler ve ruh (Cebrail) o gecede, Rablerinin izniyle her türlü iş için inerler. O gece tan yerinin ağarmasına kadar bir esenliktir. ” (Kadir, 97/1-5.) Kadir gecesi, Kur’an-ı Kerim’in inmeye başladığı bir gecedir. İşte Kur'an-ı Kerim gibi insanlık için bir hidayet rehberi olan kitabın, böyle bir gecede inmesi, ona müstesna bir şeref kazandırmıştır. Bin aydan hayırlı olan bu geceyi ihya etmek, insan için ne büyük bir mazhariyettir, ne büyük mutluluktur. Öyleyse Kur’an-ı Kerîm'in inmeye başladığı böyle mübarek bir gecede yapacağımız ibadetlerden birisi de Kur’an okumak ve anlamı üzerinde düşünmektir. Kadir gecesinin Ramazanın hangi gecesi olduğu konusunda bir çok görüş ileri sürülmüştür. Alimlerin çoğunluğunun görüşü, Ramazanın yirmi yedinci gecesi olduğu şeklindedir. Hz.Peygamber,
الْتَمِسُوه&#16
14;ا فِى
الْعَشْرِ
الأَوَاخِرِ
مِنْ
رَمَضَانَ
لَيْلَةَ
الْقَدْرِ
فِى
تَاسِعَةٍ
تَبْقَى ، فِى
سَابِعَةٍ
تَبْقَى ، فِى
خَامِسَةٍ
تَبْقَى “Siz Kadir gecesini Ramazanın son on günü içerisindeki tek rakamlı gecelerde arayınız” buyurulmuştur.[7] Başka bir hadisinde de, فَمَنْ
كَانَ
مُتَحَرِّيَ&#16

07;َا
فَلْيَتَحَر&#16
17;َهَا فِى
السَّبْعِ
الأَوَاخِرِ&nbs
p; … “Kim kadir gecesini ararsa onu (Ramazanın) son yedi günü
içerisinde arasın” buyurulmaktadır.[8] Kadir gecesinin, senenin herhangi bir gecesi olabileceği de rivayet edilmiştir. Ebu Hanife bu görüştedir. Buna göre senenin her gecesi Kadir gecesi olarak değerlendirilmelidir. O halde gecelerimizi özellikle Ramazan gecelerini iyi değerlendirmek gerekir. Her gün akşam ve yatsı namazını camide cemaatle kılan kişi, o geceyi ihya etmiş demektir. Kim bilir o gece belki de Kadir gecesidir. Sabah namazını camide kılmak da geceyi ihya etmek noktasında çok önemlidir. Kadir gecesinin öyle bir anı vardır ki, o anda yapılan ibadet ve dualar kabul olur. Bu önemli anı yakalamak için gecenin bütününü tevbe ve istiğfar ile geçirmek gerekir. Bunu yapamayanlar, en azından yatsı ve teravih namazlarından sonra bir miktar dua etmelidirler. Özellikle bu gecede Allah tevbelerimizi kabul eder. Bu itibarla çokça tevbe ve istiğfar edelim. Ramazan Ve Sosyal Yardımlaşma Sosyal yardımlaşma Kur’an ve Sünnetin önem verdiği bir konudur.
لاَ يَشْبَعُ
الرَّجُلُ
دُونَ
جَارِهِ. “Komşusu aç
iken, müminin tok dolaşması yakışık almaz”[9] anlamındaki hadis, sosyal dayanışma duygusunu en çarpıcı bir biçimde gözler önüne sermektedir. Diğer taraftan bu konuda ilgisiz kalan müminler uyarılmaktadır. Küçülen dünyamızda açlara yardıma koşmak her olgun ve imkanı olan müminin temel görevlerinden biridir, iman olgunluğunun alametidir. Bu itibarla Hz.Peygamberin buyurduğu,
وَأَيُّمَا
أَهْلُ
عَرْصَةٍ
أَصْبَحَ
فِيهِمُ
امْرُؤٌ
جَائِعٌ
فَقَدْ
بَرِئَتْ
مِنْهُمْ
ذِمَّةُ
اللَّهِ
تَعَالَى “Bir mahallede bir kişi aç kalırsa, o mahalle halkı Allah’ın korumasından çıkar”[10] anlamındaki hadis, hiçbir zaman hatırdan çıkarılmamalıdır. İşte Ramazan, yardımlaşmanın dayanışmanın, yaraları sarmanın, ihtiyaç içerisinde olanların dertleri ile dertlenmenin zirveye çıktığı bir aydır. Oruç, fakirlere karşı yardım duygusunu geliştirir. Ramazan ayı boyunca aç ve susuz kalan insan, yüce Allah'ın ihsan ettiği sayısız nimetlerin kadrini bilir, O'na şükreder, açlığın ne demek olduğunu anlamak suretiyle de bunu devamlı tadan fakirlere yardım ellerini uzatır. Dolayısıyla mümin, imanından kaynaklanan hassasiyet ile çevresinde ihtiyaç sahiplerini araştırıp onların

dertlerine derman olmaya çalışmalıdır. Şu gerçeği hiçbir zaman unutmamamız gerekir ki, mal da mülk de Allah’ındır. Allah kullarını bunlarla imtihan eder. Ramazan Oruç Ayıdır. Ramazan, öncelikle oruç gibi türlü hikmetlerle dolu bir kulluk görevinin yerine getirildiği, her türlü hayır, rahmet ve bereketi kendisinde barındıran bir aydır. Dolayısıyla Ramazan ayının en önemli özelliği oruç ibadetinin bu aya tahsis edilmesidir. Bundan dolayı Ramazan ayına “Şehr-i Siyam” denilmiştir. Ramazan orucu, hicretin ikinci yılı içinde Şaban ayında farz kılınmıştır. Orucun farz olduğu Kitap, Sünnet ve İcma ile sabittir. Kur’an-ı Kerimde,
لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ
 عَلَيْكُمُ
الصِّيَامُ
كَمَا كُتِبَ
عَلَى
الَّذِينَ
مِن
قَبْلِكُمْ
يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ
آمَنُوﺍ
كُتِبَ “Ey iman edenler! Allah’a karşı gelmekten sakınmanız için oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı” buyurulmuştur (Bakara, 2/183). Orucun Mahiyeti Oruç Arapça’da “savm” kelimesiyle ifade edilir. Savm sözlükte nefsi tutmak ve engellemek anlamındadır. İslam dininde oruç, sabahın başlangıcı sayılan ikinci fecirden (tan yerinin ağarmasından) başlayarak güneşin batışına kadarki sürede başka bir deyişle imsaktan iftara kadar ibadet niyetiyle yemekten, içmekten ve cinsel ilişkiden nefsi uzak tutmaktır. Oruç, ibadetleri değerli kılan ihlas özelliğini en çok yansıtan bir ibadettir. Çünkü, bir kışının oruçlu olup olmadığını ancak Allah ile kendisi bilir. Oruç, Yaratıcı ile kul arasındaki sevginin doruğa ulaştığı, her türlü gösteriş ve riyanın en az karıştığı kalbi bir ibadettir. Çünkü kul, oruçta Rabbi ile başbaşadır. Nitekim Yüce Allah bir hadisi kudsîde: كُلُّ
عَمَلِ ابْنِ
آدَمَ لَهُ
إِلاَّ
الصِّيَامَ ،
فَإِنَّهُ
لِى ، وَأَنَا
أَجْزِى بِهِ
 “Oruç doğrudan doğruya benim için yapılmış bir ibadettir. Onun (sayısız) karşılığını da doğrudan doğruya ben vereceğim” buyurmaktadır.[11] Bu itibarla oruç, ibadetlerin en büyüğüdür. İnsanları Miraca yükselten bir Burak’tır. İnsanların nefis ve arzularıyla yaptıkları savaştır. Oruçtan beklenen amacın gerçekleşmesi için dikkat edilmesi gereken şeyler vardır. Kamil anlamda oruç bütün organların iştirakiyle gerçekleşir. Şöyle ki: Oruç tutan kişi mideyi yemek içmekten koruduğu gibi, dili de

yalandan, gıybetten, kötü ve boş sözden uzak tutmalıdır. Göz harama bakmamalı, kusur aramamalıdır. Kulak gıybet, dedikodu ve boş sözler dinlememelidir. Gönül güzel şeyler düşünmelidir. Bilinmelidir ki, organları orucu iştirak etmeyi başaramayan kişi şeklen oruç tutmuşsa da, oruçtan beklenen gayeye bütünüyle ulaşamamış demektir. Hz Peygamberin,
رُبَّ
صَائِمٍ
لَيْسَ لَهُ
مِنْ
صِيَامِهِ
إَّﻻ
الْجُوعُ.
وَرُبَّ
قَائِمٍ
لَيْسَ لَهُ
مِنْ
قَيَامِهِ
إَّﻻ
السَّهَرُ. “Nice oruç tutanlar vardır ki oruçtan onlara kalan sadece açlık ve susuzluktur” hadisi bu gerçeği vurgulamaktadır. [12] Orucun Sağladığı Bazı Maddi Ve Manevi Yararlar Allah'ın emir ve yasakları kulların iyiliği içindir. Yasaklanan şeylerde büyük zararlar, yapılması istenilen şeylerde de maddî ve manevî sayılamayacak kadar yararlar bulunmaktadır. Oruç, sırf Allah’ın emri olduğu için tutulan bir ibadet olmakla birlikte fert ve topluma yönelik pek çok faydası da olan bir ibadettir. Orucu, Allah’ın bir emri olarak tutarken bu yararları da göz önünde bulundurmak durumundayız. Orucun başlıca yararları şunlardır: Oruç Kişiyi Şükre Yöneltir: İnsan, kendisine verilen nimetlere karşı şükretmekle yükümlüdür. Şükür ise ancak, nimetin kıymetini takdir etmek, nimeti doğrudan doğruya Allah’tan bilmek ve nimete ihtiyaç hissetmekle mümkündür. Ramazan dışında insan, gerçek açlığı tam olarak hissetmediği için nimetlerin değerini tam olarak takdir edemeyebilir. Ramazan ayında kişi, oruç sayesinde nimetlerin asıl sahibinin Allah olduğunu kavrar ve gerçek görevi olan şükre yönelir. Oruç Kötülüklerden Korur: Orucun bir özelliği de oruçluyu kötülüklerden koruyan bir ibadet oluşudur. Hz Peygamber (a.s.) bu hususu şöyle dile getirmiştir:
الصِّيَامُ
جُنَّةٌ ،
فَلاَ
يَرْفُثْ
وَلاَ
يَجْهَلْ ،
وَإِنِ
امْرُؤٌ
قَاتَلَهُ
أَوْ
شَاتَمَهُ
فَلْيَقُلْ

إِنِّى
صَائِمٌ .
مَرَّتَيْنِ
“Oruç bir kalkandır. O halde oruçlu kötü söz
söylemesin. Oruçlu kendisiyle çekişip kavga etmek isteyen kişiye ‘ben
oruçluyum, ben oruçluyum’ desin...”[13] “Oruç bir
kalkandır” ifadesiyle orucun ,oruçluya melek özelliği kazandıracağı ve
böylece onu kötülüklerden koruyacağı belirtilmiştir. Oruç Nefsi
Terbiye Eder, Ruhu Olgunlaştırır: İnsan yeryüzünün halifesi olarak yaratılmış
harika bir varlıktır. Bedenle ruh gibi iki farklı unsur insanda iç içedir. İnsanın
mutluluğu bu farklı unsurların dengede tutulmasına bağlıdır. Maddi yapı, ruhi ve manevi
güçlere baskın çıkma eğilimindedir. Bu eğilim sürekli ve etkili olursa
ruhun olgunlaşması ve tekamülü engellenmiş olur. O bakımdan bedenin ruha boyun
eğmesi için bedenin gücünü sınırlayıp ruhun gücünü
artırmak gerekir. Bunu gerçekleştirmenin en etkili yolu açlık, susuzluk, cinsel istekleri
sınırlamak; kalp, zihin ve diğer organları denetim altına almaktır. İşte bütün bunlar
oruç sayesinde sağlanabilir. Oruç Sabır ve İrade Gücü Kazandırır: İnsan
hayatının tatlı ve huzurlu günleri olduğu gibi, acılı ve sıkıntılı dönemleri de vardır.
Çoğu kere nimet ve rahmete ulaşmanın yolu zahmet ve mihnetlere katlanmaktan
geçer. Bu yönüyle sabır başarıya ulaşmanın en önemli şartlarından biridir.
Oruçlu olduğu için sahip olduğu şeylere el sürmeyen kişi, iradesine hakim
olmuş, nefsini zorluklara alıştırarak eğitmiş ve üstün bir meziyet kazanmış
olur.Böyle bir insan acılı ve sıkıntılı durumlar karşısında sabır ve tahammül
göstererek soğukkanlılığını koruyabilir. Bu sebeple oruç, insana ileride
karşılaşabileceği güçlüklere karşı hazırlık eğitimi yaptırır. İnsan fıtratı,
başkaldıran bir yapıya sahip olduğu için çoğu zaman aşırılıklar gösterir. Onun
aşırılıklarını bastırmak için iradeyi güçlendiren ruhu arındıran oruca mutlaka
ihtiyaç vardır. Oruç Ahlakı Güzelleştirir: Oruç insana iyi huylar
kazandıran köklü bir irade terbiyesi ve ahlak eğitimidir. Bir hadis-i Şerifte şöyle
buyurulmaktadır: مَنْ لَمْ
يَدَعْ
قَوْلَ
الزُّورِ
وَالْعَمَلَ
بِهِ
فَلَيْسَ
لِلَّهِ
حَاجَةٌ فِى
أَنْ يَدَعَ
طَعَامَهُ
وَشَرَابَهُ
“Kim yalan söylemeyi ve yalanla iş görmeyi bırakmazsa Allah, onun
yemesini-içmesini bırakmasına hiç değer vermez”[14] anlamındaki hadis,
orucun hedefinin kötü huylardan uzak kalmak olduğunu açıkça
göstermektedir. Oruç kötü alışkanlıklardan kurtulmak ve iyi alışkanlıklar
kazanmak için çok önemli bir fırsattır. Alışkanlıkların insan hayatı
üzerinde büyük bir etkisi vardır. Kötü alışkanlıklara
müptelâ olan, onların etkisinden kurtulmak için çok kuvvetli bir iradeye

sahip olmalıdır. Şeytanın insanları kötü alışkanlıklara çekmek için en çok kullandığı iki yol mide ve şehvettir. Oruçla bu tehlikenin önüne geçilmiş olur. Dolayısıyla Allah rızası için tutulan oruç, insanı günahlardan uzaklaştırdığı gibi, gönüllerde güzel duyguların yeşermesine de vesile olur. Oruç Sağlığı Korur: Bugün orucun insan sağlığı üzerindeki olumlu etkileri tüm dünyada bilinen ve kabul edilen bir gerçektir Orucun sağlığa ilişkin yararları tıp uzmanlarınca ortaya konulmaktadır. İnsan vücudunun bütün gün çalışarak yorulan uzuvları, uyku ve istirahat ile dinlendiği gibi, bir yıl boyunca durmadan çalışan vücut makinesi adeta Ramazan ayında dinlenmeye ve bakıma alınmış gibi olur. Oruç, özellikle mide ve sindirim organlarının dinlenmesi ve daha sonra görevlerini daha iyi yapabilmesi için verilmiş iyi bir mola, iyi bir perhiz niteliğindedir. Bir çok hastalıkların tedavisinde doktorların perhiz ve diyet tavsiye etmeleri de bunu te’yid etmektedir. Burada Hz. Peygamberin konuya ilişkin bir hadisini belirtmek gerekir: صُومُوا تَصِحُّوا   “ Oruç tutunuz ki, sıhhat bulasınız”.[15] Sonuç   Müminlere bir ikram olarak sunulan Ramazan ayı; ibadet, tevbe, dua, zikir, arınma, sosyal yardımlaşma ve dayanışma ayıdır. Ramazanda orucu bozacak maddi şeylerden kaçınmak ne kadar önemli ise, onun manasını bozan, sevabını götüren İslâm adabına aykırı davranışlardan sakınmak da önemlidir. Öyleyse, her türlü hayrı, rahmeti, bereketi ve daha nice güzellikleri bünyesinde barındıran Ramazan ayını gereği gibi değerlendirelim. Oruçlarımızı Allah’ın emrine uygun olarak her türlü haram ve kötü davranışlardan sakınarak, bütün uzuvlarımızla tutalım. Tuttuğumuz oruca zarar verici her türlü olumsuz söz, fiil ve davranışlardan uzak duralım. Bu ayı fırsat bilip kendimizi gelecek yıllara ve âhiret hayatına manen hazırlayalım. Belki bir sene sonraki Ramazan ayına yetişilemeyebiliriz. Bunun idraki içinde olalım.

[1] Bu bölüm Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı Dr. Muzaffer ŞAHİN tarafından hazırlanmıştır. [2] Buhari, Savm, 5, II,227. [3] Buhari, Bed’ü’l-Vahy 1, I, 2.; Müslim, İmare 155, II,1516. [4] Kenzu’l- Ummal, Beyrut 1985, III, 419,-425. [5] Buhari, Savm, 6, II, 228. [6] Buharî, İman,37, I,14; Müslim, Salâtü’l-Müsafirîn, 13. II,523; Nesâi, Kıyamu’l-Leyl,3, III,201. [7] Buharî, Leyletü’l-Kadr, 2, II, 253; Müslim, Sıyam, 40. I,828; Tirmizî, Savm,72. IV,158. [8] Buharî, Leyletü’l-Kadr, 2, II, 253; Müslim, Sıyam, 40. I, 822-823. [9] Ahmed b. Hanbel , I, 55. [10] Ahmed b. Hanbel ,, II, 33. [11] Buharî, savm,2, II, 226, Müslim, Sıyam,163. I,807. [12] İbn Mâce, Savm, 21, I,539. [13] Buharî, Savm,2, II, 226; Müslim, Sıyam,163. I,807; Ebû Davud, Savm, 25. II,768. [14] Buhârî, Savm, 8; II,228; Ebû Davud, Savm,25. II,767. [15] Münzirî, II, 83; Heysemî, Mecmaüz-Zevaid, III,179.

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler